

Lehdistötiedote

Luxemburg, 30. marraskuuta 2017

EU:n tarkastajat yhtenäisestä eurooppalaisesta ilmatilasta: toimintakulttuuri on muuttunut, mutta ilmatila on yhä hajanainen

Yhtenäistä eurooppalaista ilmatilaa koskevan aloitteen taustalla oli selkeä tarve parantaa EU:n ilmaliikenteen hallintaa, ja aloite on tehostanut toimintakulttuuria. Euroopan tilintarkastustuomioistuimen uudessa kertomuksessa todetaan, että Euroopan ilmatilan hallinta on kuitenkin edelleen pirstoutunutta ja käsitettä 'yhtenäinen eurooppalainen ilmatila' ei ole vielä saatu toteutetuksi. Yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan teknologisia osatekijöitä koskeva EU:n rahoitus on tähän mennessä 730 miljoonaa euroa. Sen on määrä kasvaa 3,8 miljardiin euroon vuoteen 2020 mennessä.

Tarkastajat perehtyivät aloitteeseen tekemällä tarkastuskäynnin lentoliikennepolitiikasta vastaaviin ministeriöihin sekä lennonvarmistuspalvelujen tarjoajien ja kansallisten valvontaviranomaisten luo viidessä jäsenvaltiossa (Espanja, Ranska, Unkari, Ruotsi ja Yhdistynyt kuningaskunta). Lisäksi tarkastuskohteena oli keskeisiä toimintapoliittisia, operatiivisia ja teollisuutta edustavia sidosryhmiä. Tarkastajat havaitsivat, että yhtenäistä eurooppalaista ilmatilaa koskeva aloite oli perusteltu, koska kansalliset monopolit ja toiminnan pirstoutuminen haittasivat Euroopan ilmaliikenteen hallintaa. Toimintapolitiikka on johdonmukaista ja kohdistuu edellä mainittuihin puutteisiin. Liikennetilanteen muutokset kuitenkin tarkoittavat, että aloitteelle alun perin vahvistetut korkean tason tavoitteet voidaan saavuttaa vain osittain ja lisäksi ne ovat muuttuneet osittain merkityksettömiksi.

"Lentoliikenne on EU:n sisämarkkinoiden tärkeä osatekijä, sillä se edistää henkilöiden ja tavaroiden liikkuvuutta ja samalla talouskasvua", toteaa kertomuksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen George Pufan. "EU:n sisämarkkinat eivät silti selvästikään vielä hyödy yhtenäisen ilmatilan eduista."

Tarkastajat totesivat, että lennonvarmistusmaksuja ei ole merkittävästi alennettu ja ilmaliikenteen viipeet ovat jälleen alkaneet yleistyä. Nykyiset toiminnalliset ilmatilan lohkot tarjoavat ennen kaikkea yhteistyöfoorumin naapurivaltioiden sidosryhmille, mutta ne ovat osoittautuneet tehottomiksi pirstoutumiseen puuttumisessa ilmatilan hallinnan,

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen keskeiset tiedot. Erityiskertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Tiedottaja

Puh. (+352) 4398 47063

Matkapuhelin (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Lehdistöavustaja

Puh. (+352) 4398 45410

Matkapuhelin (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

Sähköposti: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

palveluntarjonnan sekä hankintojen kohdalla. Kansallisten valvontaviranomaisten valvontatehtävää haittaa se, että viranomaiset eivät aina ole täysin riippumattomia ja joissakin tapauksissa niillä ei ole tarvittavia resursseja.

Tarkastajat toteavat, että tulostavoitteista sopiminen komission ja jäsenvaltioiden välillä on osoittautunut vaikeaksi erityisesti kapasiteettiin ja kustannustehokkuuteen liittyvissä kysymyksissä. Lisäksi jotkin indikaattorit eivät koske merkityksellisiä suorituskylynäkökohtia.

Yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan teknologinen tukipilari – SESAR-hanke – on muuttanut aiemmin pirstoutuneen T&K-ympäristön koordinoituksi. EU:n rooli hankkeessa on kuitenkin kehittynyt alkuvaiheen suunnitelmasta sisällön, aikataulun ja taloudellisen osuuden osalta. Ne kaikki ovat laajentuneet huomattavasti. Suorituskykyä koskevat tavoitteet on nyt asetettu vuodeksi 2035 eikä vuodeksi 2020, kuten oli alun perin aiottu.

Tarkastajat esittävät Euroopan komissiolle joukon suosituksia, joiden tavoitteena on yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan vaikuttavuuden parantaminen:

- yhtenäiseen eurooppalaiseen ilmatilaan liittyviä korkean tason tavoitteita olisi tarkistettava
- muita pirstoutumiseen kohdistuvia toimintapoliittisia vaihtoehtoja olisi analysoitava ja etusijalle olisi asetettava ongelmaan ratkaisun tarjoavat T&K-ratkaisut
- kansallisten valvontaviranomaisten täysi riippumattomuus olisi varmistettava
- suorituskyvyn kehittämisjärjestelmää olisi järjeistettävä ja joitakin sen keskeisiä indikaattoreita tarkistettava
- EU:n T&K-tukirakennetta olisi tarkistettava yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan tavoitteiden kannalta
- SESAR-yhteisyrityksen tilivelvollisuutta olisi vahvistettava.

Toimittajille tiedoksi

Vuonna 2015 EU:n lentoasemilta lähti tai niille saapui noin 920 miljoonaa matkustajaa ja 15 miljoonaa tonnia rahtia. Samana vuonna Euroopan ilmatilassa tehtiin lähes 10 miljoonaa kaupallista lentoa. Tällaisen liikenteen turvallinen ja tehokas virta edellyttää ilmaliikenteen hallintatoimia, jotka kattavat kolme olennaista toimintoa: varmistetaan lentokoneiden porrastus ja lennonjohdon tarjonnan ja lentojen kysynnän kohtaaminen ja tarjotaan ilmatilan käyttäjille ilmailutiedotusta.

Lentoliikenne on luonteeltaan kansainvälistä mutta silti sitä on perinteisesti hallinnoitu monopolina pirstoutuneessa ympäristössä kansallisella tasolla. Tämä on viivästyttänyt lentoja ja nostanut ilmatilan käyttäjien maksamien ilmaliikenteen hallintakulujen tasoa. Tämän vuoksi yhtenäistä eurooppalaista ilmatilaa koskevalla aloitteella pyritään parantamaan ilmaliikenteen hallinnan yleistä suorituskykyä siirtämällä useita toimivaltuuksia aiemmin sovelletusta hallitustenvälisestä käytännöstä Euroopan unionin tasolle.

Yhtenäistä eurooppalaista ilmatilaa koskeva aloite käynnistettiin virallisesti vuonna 2004. Vähitellen siitä tuli sääntelykehys, joka sisältää joukon EU:n tasolla sovellettavia sääntöjä, jotka

koskevat ilmaliikenteen turvallisuutta ja palvelujen tarjontaa, ilmatilan hallintaa ja yhteentoimivuutta verkossa. Kehyksen rinnalla toteutetaan teknologian uudistamiseen tähtäävää ohjelmaa, SESAR-hanketta, jota tuetaan taloudellisilla kannustimilla.

Erityiskertomus nro 18/2017 "Yhtenäinen eurooppalainen ilmatila: toimintakulttuuri on muuttunut, mutta ilmatila ei ole yhtenäinen" on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen sivustolla (www.eca.europa.eu) 23:lla EU:n kielellä.